

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Α ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ-τμήματα Α1 και Α2

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ –

ΒΑΣΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΟΝΙΣΜΟΥ-ΘΕΩΡΙΑ

Ο τονισμός των λέξεων στην αρχαία ελληνική γίνεται κατά τους εξής γενικούς κανόνες:

1) **Καμιά λέξη δεν τονίζεται πιο πάνω από την προπαραλήγουσα** (όπως και στην κοινή νέα ελληνική): λέγομεν, ἐλέγομεν, ἐλεγόμεθα, ἐπικίνδυνος, ἐπικινδυνότατος.

2) **Η προπαραλήγουσα, όταν τονίζεται, παίρνει πάντοτε οξεία:** τιμώμεθα, παρήγορος, πείθομαι.

3) **Κάθε βραχύχρονη συλλαβή, όταν τονίζεται, παίρνει πάντοτε οξεία:** νέφος, τόπος, ἀγαθός.

4) **Η μακρόχρονη παραλήγουσα, όταν τονίζεται, παίρνει οξεία εμπρός από μακρόχρονη λήγουσα:** θήκη, κόμη, παιδεύω, κλαίω.

5) **Η μακρόχρονη παραλήγουσα, όταν τονίζεται, παίρνει περισπωμένη εμπρός από βραχύχρονη λήγουσα:** κῆπος, χῶρος, φεῶγε, κῶμαι.

6) **Όταν η λήγουσα είναι μακρόχρονη, ο τόνος κατεβαίνει στην η παραλήγουσα:** (ἡ βασίλισσα, αλλά) τῆς βασιλίσσης, (ἄμεσος, αλλά) ἀμέσως.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1) **Να τονίσετε τις παρακάτω λέξεις:** μηκος, λογων, σωτηριος, υβρις, ρωμη, ανθρωπων, γαυρος, περιβολος, ρητωρ, ψηφος, τροπος, αδικον, κηπος, νησου, χωροι, παιδες, πλουτος, πονων, διαμετρου, οινος, χειμωνων, Ελλην.

2) **Να τονίστε τις παρακάτω λέξεις και να δικαιολογήσετε τον τονισμό που επιλέξατε.**

πληρης, πληρες, σχεδον, νηπιος, σωφρων, σωτηριος, γαυρος, πετρα, οπλον, ετυχε, δευτερος, τειχος, βιαιως, ζωντες, κατεστρεψε, υπερβολην, νησων, κινδυνους, τελος, σωματα, λευκον, γειτονες, καρπον.

3) Να δικαιολογήσετε τον τονισμό των παρακάτω λέξεων:

άνηλικος, πλήθος, ἔχω, ἄβατον, θεῖος, μητρῶον, κοῖλος, ναῦλα, ἑταῖρος, κοῦρος, ὠραῖος, ὠραίων, κληροῦχος, κληρούχους, ποιηταῖς, δῶρον, πηγή, προστάτην, δευτεραῖος, πρώτων, εὗρος, στρατιωτῶν, οἶκος, τοῖχος, τοίχοις, ἀνδρεῖος, θ ρῆνος, φευγε, σῶσον.

4) Να τονίσετε τις λέξεις και να δικαιολογήσετε τον τονισμό

λεγω

φερω

αγγελλω

εργον

λεων

γερων

συλλεγω

λογος

νομος

ΠΡΟΣΟΧΗ!!!!ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ MAIL

MOY : argiriadou.tzeni@gmail.com

